

Op tijd starten met stoppen

Om 'stoppers' direct te kunnen ondersteunen en adviseren richting praktijkoverdracht, is dit 'draaiboek praktijkoverdracht' opgesteld. Een praktijkoverdracht is ingrijpend en kost tijd. Het is belangrijk om een paar jaar van tevoren te beginnen met de voorbereidingen.

Dit draaiboek is een basis om tijdig voor een goede overdracht zorg te dragen, waarbij ook de belangen van cliënten gewaarborgd worden. Het protocol mag niet gaan zweven en moet ondergebracht worden bij een notaris. Het waarborgen van de toegankelijkheid en de continuïteit is voor de client van groot belang. Dit vraagt extra aandacht op het moment dat u besluit uw praktijk over te dragen. Door tijdig stappen te ondernemen voor die overdracht, zult u de overdracht in goede banen kunnen leiden zonder tijdsdruk en zullen cliënten geen hinder ondervinden.

U bent zelf verantwoordelijk voor de overdracht van het protocol en het tijdig hieraan beginnen. Met uw opvolger maakt u onderling afspraken over de overdracht en de kosten. Hier staat de KNB buiten. Zorg dat u tijdig reserveringen maakt voor de mogelijke kosten die samenhangen met de overdracht van het protocol. Indien er onverhoopt geen opvolger is en een gedwongen toewijzing volgt, komen de kosten van overdracht gedurende minimaal het eerste jaar na overdracht voor rekening van de vertrekkende notaris.

In dit draaiboek zijn de belangrijkste activiteiten om dit goed te organiseren op een rij gezet. Dit betreffen zaken die voor iedere notaris aan de orde zijn (werkzaam bij een (middel-) groot dan wel klein kantoor). Deze activiteiten zijn uiteraard niet uitputtend, iedere praktijk is weer anders. Een overdracht blijft maatwerk. Indien nodig is het raadzaam om u, tijdens dit proces, te laten bijstaan door een professional (accountant/ advocaat). Ook de KNB helpt u hierbij graag.

Opvolger zoeken

Nadat het praktijkprofiel (o.a. grootte kantoor, opbouw, kengetallen) is opgesteld en de waarde van de praktijk is vastgesteld kunt u naar een opvolger gaan zoeken. Dit kan op verschillende manieren:

- Een kandidaat-notaris/ toegevoegd notaris die al voor u werkt in loondienst heeft wellicht interesse in overname van de praktijk.
- Een waarnemer die al voor u werkt, heeft wellicht interesse in overname van de praktijk.
- Voeging van uw protocol aan een compagnon of notaris van een ander kantoor. Dit kan ook buiten de vestigingsplaats.
- Wellicht is er een kantoor buiten uw vestigingsplaats geïnteresseerd in uitbreiding/ een nevenvestiging. Dan zou een kandidaat-notaris van dat kantoor op uw protocol in uw vestigingsplaats benoemd worden (onder de vlag van het overnemende kantoor).
- Navraag doen bij concullega in de omgeving/ de ring(voorzitter)/ uw netwerk raadplegen en evt. advertenties plaatsen.
- U kunt ook actief werven via daarvoor bestemde bureaus.

Geen opvolger?: Treed tijdig in overleg met de KNB.

Draaiboek praktijkoverdracht (volgorde stappen en termijnen kunnen per notaris wisselen):

Opvolging komt op termijn in zicht: Ca vijf jaar (en uiterlijk 24 maanden) voor datum ontslag:

- Nadenken over de leeftijd waarop u als notaris wilt stoppen;
- Reserveringen maken voor de kosten die samenhangen met de overdracht van het protocol;
- Voor het zoeken van een opvolger de tijd nemen en inplannen;
- Profiel van de gewenste opvolger opstellen;
- In kaart brengen potentiële opvolgers;
- Langlopende contracten in kaart brengen en eventueel tijdig opzeggen;
- Waardebepaling protocol / praktijk (bij voorkeur in overleg met accountant);
- Overdrachtmogelijkheden uitwerken (indien mogelijk in onderling overleg met kantoorgenoten danwel beoogde opvolger);
- Potentiële opvolgers benaderen en in gesprek gaan;
- Nadenken over personeel, eventueel beëindigen arbeidscontracten, huurverplichtingen, mogelijke goodwill, waarneming, financiële en fiscale gevolgen en automatisering/overdraagbaarheid van de software;
- Overeenkomst aangaan: maatwerk, verschilt per ondernemingsvorm (bijv. bij een BV of NV: activa/passiva- of aandelentransactie).

Opvolging geregeld (minimaal een jaar voor datum ontslag):

- Indien aan de orde: ondernemingsplan laten opstellen en indienen door een kandidaat-notaris.
- Goede interne communicatie en afstemming binnen en buiten kantoor organiseren;
- In overleg met de opvolger eventueel al cliënten aanschrijven.

Ca zes maanden voor datum beoogd ontslag:

- Ontslag aanvragen bij het ministerie via webformulier (rekening houden met 8 weken verwerkingstijd), link: <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-justitie-en-veiligheid/contact/procedures-notarissen/ontslag-notaris>;
- Bij het ministerie aangeven welke keuze u hebt gemaakt: opvolging door kandidaat-notaris of voeging aan een collega notaris;
- In onderling overleg met de Kamer voor het Notariaat de zware waarneming regelen (kunt u eventueel ook zelf zijn).

Na toewijzing protocol:

- Overdracht aan de hand van de 'verordening overdracht protocol' (aktes tellen, e.e.a. in kaart brengen, uitvoeren en vaststellen);
- Archief naar Doc Direct in Winschoten (>20 jaar, na 30 jaar een verplichting).

Nadere informatie / bronnen:

- De beleidsregel 'protocollen notariaat' van het ministerie (gepubliceerd op Notarisnet).
- Aandachtspunten bij opvolging op Notarisnet: <https://notarisnet.notaris.nl/stream/aandachtspunten-bij-opvolging>
- De benoemingsprocedure en draaiboek op NN: <https://notarisnet.notaris.nl/benoeming-introductie>.
- Defungeren op Notarisnet: <https://notarisnet.notaris.nl/defungeren>.
- Website ministerie procedures notarissen: <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-justitie-en-veiligheid/contact/procedures-notarissen>.
- Het ondernemingsplan: <https://notarisnet.notaris.nl/ondernemingsplan>.
- De **verordening overdracht protocol**. Dit protocol treedt in werking na overdracht van het protocol. Deze verordening heeft als uitgangspunt dat de cliënt zo min mogelijk last moet hebben van de wisseling van het protocol. Ook heeft dit protocol als doel om de overdracht op ordelijke en zorgvuldige wijze geschieden met het oog op de continuïteit van de dienstverlening, in het belang van de zekerheid van het rechtsverkeer
<https://www.wet-en-regelgeving-notariaat.nl/cms/showpage.aspx?id=26067&folderNr=30>.
- Bedrijf stoppen: <https://ondernemersplein.kvk.nl/bedrijf-stoppen-in-10-stappen>.
- Artikel 7:663 BW: overgang van onderneming.
- KNB: Brenda Takken
b.takken@knb.nl
070 3307114